

Chr. J. Hansen: Under de bemærkninger, jeg ønsker at gøre om det foreliggende lovforslag, forslag til Danmarks Riges Grundlov, udbeder jeg mig den højtærede formands tilladelse til enkelte citater.

Danmarks rigsdag og derefter landets vælgere står i den kommende tid overfor en betydningsfuld og alvorlig opgave, nemlig den at gennemføre en ny grundlov, en ændring af vort lands forfatning, først ved vedtagelse her i rigsdagen og efter det rigsdagsvalg, der foreløbig er berammet til den 21. april, ved en ny vedtagelse, hvorefter forslaget forelægges vælgerne til bedømmelse og eventuel vedtagelse. Her er altså en sag, hvor vælgerne i sidste instans træffer afgørelsen af, om forslaget skal være lov i Danmark eller ikke.

Ingen, der interesserer sig for vort samfunds udvikling, for samfundsproblemer, kan benægte, at det er en betydningsfuld og alvorlig opgave, som såvel rigsdagen som landets vælgerbefolkning her stilles overfor.

Men hvorledes står det til i befolkningen med interessen for gennemførelsen af en ny grundlov, der, såfremt den får vælgerne til slutning, helst skulle være gældende mange år ud i fremtiden? Ja, skal man dømme efter de møder, der holdes, og de udtalelser, man hører fra folk fra praktisk talt alle lejre, kan man absolut ikke påstå, at en forfatningsændring på nuværende tidspunkt er det, der interesserer folk mest. Mit indtryk er — og adskillige andre har det samme indtryk —, at det er andre spørgsmål og problemer, der hos de fleste er i forgrunden. Jeg vil nævne udenrigspolitikken, pengepolitikken, beskæftigelsesproblemet for de arbejdsløse, jordspørgsmålets løsning for den deri interesserede ungdom på landet, priserne og ikke mindst det sociale spørgsmål om folkepensionens gennemførelse i Danmark. Det er mit indtryk, at det særlig er de spørgsmål, der er i forgrunden og interesserer befolkningen, når der i hjemmene, på møder og ikke mindst på arbejdspladser drøftes politiske spørgsmål eller samfunds-spørgsmål.

Det er muligt — og det må vi jo ønske —, at dette forhold i nogen grad ændres fra grundlovsforslagets vedtagelse her i rigsdagen, til det forelægges vælgerne til godkendelse i maj måned. Men når rigsdagens kvinder og mænd skrider til en så betydningsfuld handling som at vedtage en ny

grundlov, er der eet krav, vælgerne har ret til at stille til deres tillidsmænd på rigsdagen, og det er, at det forarbejde, der er gjort, er virkelig dybtgående og vel gennemtænkt.

Der er i denne sag uden tvivl lagt et stort og alvorligt arbejde, derom tvivler jeg aldeles ikke. Kommissionen har haft gode hjælpere, og megen sagkundskab på de forskellige områder har været stillet til rådighed for kommissionen i dens arbejde, så at man dør med virkelig interesse for Danmarks og det danske folks mest betydningsfulde lov har udført et arbejde — der må betragtes som ganske glimrende — for at få det bedste resultat frem. Men alligevel ser vi, at tre meget sagkyndige, måske de mest sagkyndige, der har deltaget i kommissionens arbejde, har afgivet en særudtalelse og fraråder lovforslagets gennemførelse, ja, rent ud erklærer, at tabet af de til et tokammer-system knyttede fordele ikke opvejes af den påtænkte indførelse af folkeafstemninger, som der jo bliver adgang til, såfremt den nye grundlov vedtages.

Jeg indrømmer, at skal denne lov have mulighed for gennemførelse ved en kommende folkeafstemning, må de partier, der er interesserede, finde frem til en løsning, som alle kan gå ind for, og jeg tror, at de på ærlig vis og med god vilje har bestræbt sig for dette. Men at der ved disse bestræbelser er kommet ting med, som der kan være stærkt delte meninger om, og i en form, som ikke er lige tiltalende for alle, kan vist ikke benægtes, og det er der også allerede fra mange sider givet udtryk for.

Jeg lægger ikke skjul på, at jeg er højst forbavset over forslaget om tronfølgen. Genem adskillige år har vi nu herhjemme arbejdet for kvindens ligestilling; men nu fraviger man ved gennemførelsen af en forfatningsændring denne linie. Jeg er enig med den højtærede formand for dette høje ting, når hun i en mindretalsudtalelse beklager dette forhold, og formanden har jo i dag indgående gjort rede for sit synspunkt.

Jeg vender mig til grundlovsforslagets § 55, hvori det bestemmes, at rigsdagen vælger en eller to personer, der ikke er medlemmer af rigsdagen, til at have indseende med statens civile og militære forvaltning. Ja, der står oven i købet i § 4 i lovforslaget om rigsdagens ombudsmand, at ombudsmandens virksomhed omfatter ministrene, statens tjenestemænd og alle andre personer, som